

ALENKA GLAZER, BRANIKE

Med pesniškim prvencem Alenke Glazer-Ujmo iz leta 1968 in njeno drugo zbirko Branike* je minilo malodane deset let, kar je dovolj za pregled avtoričinega pesniškega razvoja, in reči je treba, da je pesnica v tem času le deloma »preusmerila« tok svoje poezije iz območja intimne, ženske ljubezenske lirike, krajinske tematike, zavezanosti zemlji in naravi, do eksistenčnih stisk v iskanju »čistejših« vezi med ljudmi, v območje opaznega življenjskega vitalizma, ravnovesij, trdnejših odnosov s svetom in življenjem, kar ji daje v celoti zrelejšo izpovedno konstanto.

Branike so kompozicijsko razdeljene v tri cikle: Kmečka kri, Tri strani neba in Leto in dan, z okvirnima tekstoma Ruško in Živeti, kot nastavkoma optimistične vitalnosti. V prvem ciklu Kmečka kri Alenka Glazer pesniško variira temo kmečkega življenja, njegove tipike in raznovrstnosti — od elementarne pristnosti, ponosne samozavesti (Kmet, Brez milosti), folklornih elementov (Želja), do intimnih bolečin in nemoči (Večerna, Tuja bolečina), zgubljenega ravnovesja (Lupina, Zunaj) in novih življenjskih možnosti (Potopljeni štori, Čoln, Ob reki). Cikel, izpoveden po svoji poetski orientaciji, skoraj prozaičen v izrazu, odkritosti, se odreka poglobljeni simboliki; poetsko funkcijo mu dajejo predvsem njegovi antropomorfnih elementi in (tipično ženska) iracionalnost, liriska, skorajda blizu impresionizma.

V ciklu Tri strani neba Alenka Glazer stopnjuje »ženskost« svoje lirike s poglobljanjem v žensko psiho, karak-

ter (Sončni vzhod), uvaja pa že iz zbirke Ujma tako značilno pokrajinsko tematiko (Zvezda polarnica), do metafizičnih vezi z neznanim (Severni sij). V osrednjem tekstu cikla — Mrkolúza (aludira na bajko o gluhi lozi) ostaja osrednji simbol »Krvavo pleče ranjeno« nejasen in nedorečen. Zdi se, da je le kot simbol zla preozek, čeprav nemara ima več (neeksplicitnih) pomenov. Na ljudsko pesem aludira tudi Góspava (o nesrečni razbojnikovi ženi), na tip revolucionarne in ljubezenske poezije Óstoje, na pesmi o kralju Matjažu pa Matija. Drugi cikel je motivno neenoten, v verzni fakturi in stilu pa blizu tipu ljudske poezije.

Leto in dan, tretji cikel v Branikah, se v motiviki vrača v tisti tip poezije, ki ga je v Ujmi avtorica zlasti aktualizirala v ciklu Zakoreninjenost. Tudi tu je v ospredju zavezanost naravi in zemlji, s poudarjenim naravnim vitalizmom, elementarnostjo življenja (Živi vonj), kar ponekod spominja na tip Murnove in celo Kosovelove poezije (Slutnja), v večini tekstov pa ostaja v mejah krajinskih impresij.

Alenka Glazer ostaja v Branikah zvesta svojim poetskim izhodiščem, znanim že iz Ujme, tako da kakega vidnega motivnega preobrata in novosti njena druga zbirka ne prinaša. Skorajda povsem ostaja zaprta v svojo vizijo poezije v intimnoizpovedni funkciji, ki ji elementi iz ljudske poezije (v Ujmi je še uporabljala sonetno obliko) zadržujejo viden rustikalen kolorit in motivno zaokroženost. Tu razumljivo ni prostora niti za eksperiment in igro niti za esteticizem modernističnega tipa, zato ostaja njena »konzervativna«, s stališča razvoja slovenske poezije manj aktualna poezija bolj obrobnega pomena.

Marijan Zlobec

* Alenka Glazer, Branike, založba Obzorja Maribor 1977, opremila Breda Varl, str. 59.